

Schoon Werken hot item voor Brandweer Zuid-Limburg • Roostersysteem geautomatiseerd • Oefencarrousel valt in de smaak • Crisiscommunicatie vak apart • DCU versnelt reactietijd

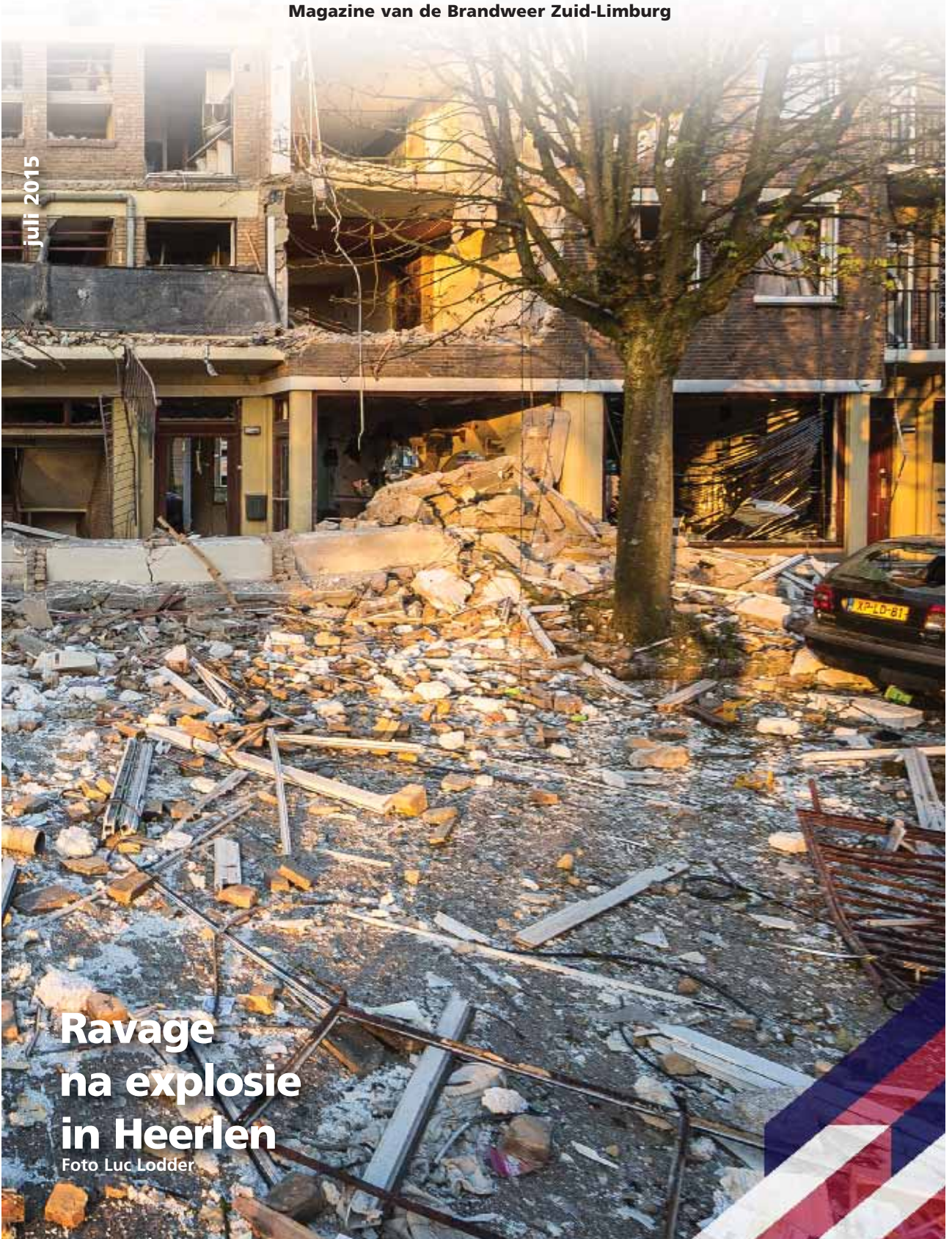
Focus

Magazine van de Brandweer Zuid-Limburg

juli 2015

**Ravage
na explosie
in Heerlen**

Foto Luc Lodder

‘Het pak schoonmaken
moet routine worden,
net als het zoveel mogelijk
vermijden van rook’

Vervuilde pakken gevaar voor gezondheid, wasserijen maken overuren

Schoon Werken van levensbelang

Het inademen van rook is lange tijd
beschouwd als de belangrijkste
risicofactor voor brandweermensen.

Nieuwe onderzoeken tonen echter aan
dat giftige stoffen ook via vuile pakken
en besmette beschermingsmiddelen het
lichaam kunnen binnendringen. Reden
voor de Brandweer Zuid-Limburg om te
starten met het project Schoon Werken.

Commandant Gerard van Klaveren kreeg vorig jaar
tijdens een congres in de Verenigde Staten
onrustbarende cijfers onder ogen: kanker komt onder
brandweermensen beduidend vaker voor dan bij
andere beroepsgroepen. Oorzaak behalve ingeademde
rook ook besmetting met giftige stoffen via de huid.
Een grootschalig onderzoek onder 40.000

Scandinavische brandweermensen leverde dezelfde
conclusie op. ‘Mijn collega en OR-voorzitter Bryan Clear
en ik waren erbij tijdens de presentatie in Noorwegen’,
zegt Wim Plug van Ontwikkeling&Expertise. ‘In
Nederland zijn geen cijfers beschikbaar, maar we
kennen allemaal wel collega’s en oud-collega’s die ziek
zijn. Dat vuile kleding wel eens mede een oorzaak zou
kunnen zijn, daar schrokken we van. We hebben de
opgedane kennis meteen vanuit de OR gedeeld met
het bestuur en onze Arbodienst.’

Werkgroep

Reden genoeg om de werkgroep Schoon Werken in
het leven te roepen. Eerste actieplan: meer aandacht
voor schone kleding. Via nieuwsbrieven en in de
verschillende kazernes werden vooral de mensen in
de repressieve dienst gewezen op de mogelijk
gevaaren van vervuilde kleding. ‘Rook trekt in de
pakken en laat onder andere de kankerverwekkende
stoffen PAK’s en VOC’s achter’, weet Wim Plug.
‘Tijdens een uitruk worden de pakken op de huid
gedragen. Mensen krijgen het warm, gaan zweten en
zo kunnen de stoffen via de open poriën door de
huid binnendringen. Schone kleding kan dus al heel
veel uitmaken.’ Hoe zuinig de brandweermensen ook
zijn op hun spullen, onderhoud van de kleding >>

**Gezondheid
brandweermensen
voorop**

Wim Plug, Michel Gardeniers en Roger Verdonk (midden) sorteren de vuile was

is niet de eerste prioriteit. 'De meeste brandweermensen lieten hun pak zelden of nooit reinigen', zegt Michel Gardeniers, ploegchef in Kerkrade en daarnaast verantwoordelijk voor het servicecenter inclusief wasserij. 'Hooguit vier keer in een periode van acht jaar. Ja, achteraf gezien is dat erg weinig. Maar daar is gewoon nooit aandacht voor geweest. Je sprong na een melding in je pak, deed je werk en gooide het ding na gedane arbeid weer uit. Alleen als het héél vies was, werd het naar de wasserij gestuurd. Dat was nou eenmaal de cultuur. Ik zelf werkte ook al twintig jaar zo.'

Overstelp

Michel Gardeniers spreekt bewust in de verleden tijd, want sinds de eerste berichten wordt de wasserij in Kerkrade overstelpt met vuile pakken. 'Normaal gesproken werden er per jaar zo'n 250 pakken ter wassing aangeboden. Dat worden er dit jaar ongeveer 8000 en ik denk daarna nog méér. Mensen beseffen dat een vervuild pak een risico inhoudt. Het speelt ongetwijfeld ook een rol dat we sinds begin dit jaar met beige pakken werken. Daarop is vervuiling uiteraard veel beter zichtbaar.'

'We weten nu dat we risico's lopen'

Kleding is niet de enige risicofactor, vult Roger Verdonk aan. Ook hij is al ruim twintig jaar actief in de repressieve dienst, ploegchef in Heerlen en tevens belast met het onderhoud en de schoonmaak van de ademluchtapparatuur in het servicecenter. 'Ook de maskers, handschoenen, helmen en alle andere spullen die gebruikt worden tijdens een uitruk kunnen vuil worden. Knelpunt is bijvoorbeeld de nekflap van de helm. Die ligt direct op de huid. Nooit echt over nagedacht. Nu dus wel. En dat geldt ook voor mezelf. Ik ben niet bang uitgevallen, maar je gaat toch meer nadenken over je gezondheid. In Heerlen merken we duidelijk meer van de aandacht voor hygiëne. We zijn nu elke dag spullen aan het wassen in onze speciale wasmachines.'

Consequenties

De run op de twee wasserijen in Kerkrade en Heerlen heeft de nodige consequenties. 'We besteden veel meer uren aan wassen, dat moge duidelijk zijn', zegt Michel Gardeniers. 'We kunnen de vraag nauwelijks aan. Een brandweerpak wassen kost tijd, ook omdat

het telkens geïmpregneerd wordt en veel droogtijd vergt. Het grote knelpunt is echter de logistiek. We wassen hier de pakken voor alle posten in Zuid-Limburg. In halen en brengen gaat veel tijd zitten.' Wim Plug knikt. 'Klopt', zegt hij. 'Er zal een structurele oplossing moeten komen. Het wassen kan uitbesteed worden of de korpsleiding investeert in meer wascapaciteit, in nogal speciale kostbare apparatuur. Elke optie kost een paar ton per jaar. Veel geld, maar we hebben het hier wel over de gezondheid van onze mensen.'

Bewustwording

Bewustwording was het eerste speerpunt van de werkgroep Schoon Werken. 'Tweede stap is structurele aandacht in de opleidingstrajecten', vervolgt Wim Plug. 'Het pak schoonmaken moet routine worden, net als het zoveel mogelijk vermijden van rook. Daar is ook nog wel wat te winnen. Derde aandachtspunt is vroegtijdige diagnose. Let op jezelf en ga naar de huisarts als je een plekje op de huid of pijntje niet vertrouwt. De komende maanden gaan we daar in onze

nieuwsbrieven en op intranet aandacht voor vragen. Ook bij oud-medewerkers.' Roger Verdonk: 'Brandweermannen zijn stoer, lopen niet snel naar de dokter. Vanuit de werkgroep raden we iedereen aan om alert te zijn. Voorkomen is nog altijd beter dan genezen. We weten nu dat we risico's lopen. Het is ons doel om die zo veel mogelijk te beperken. Door schone kleding en aandacht voor onszelf. Zeker voor de mensen in de vuurlinie van levensbelang.'

Jim Schrijen en Mark Frijsinger (links).
Beter anticiperen op knelpunten

duidelijk. Zo kan geanticipeerd worden op knelpunten en kan al ver vooruit vervanging geregeld worden. De lijntjes worden korter, de eigen verantwoordelijkheid groter. Daarmee worden verrassingen zo veel mogelijk voorkomen en hoeven we als centraal roosteraars niet op het laatste moment naar oplossingen te zoeken.'

Handmatig

AG5 is niet nieuw binnen de organisatie. 'We werken al met AG5 sinds 2005,' zegt Jim Schrijen, specialist registratiesystemen. 'Eén gemeente gebruikte de software al voor registratie van de uitruk en vergoedingen van vrijwilligers. Het roosteren gebeurde echter nog altijd per kazerne. Handmatig, op Excel-sheetjes. We wilden af van de geprinte lijstjes en faxen die handmatig werden bijgehouden en aangepast. Een foutgevoelig systeem en nogal bewerkelijk voor de kazerne-chef en de roosteraars. Ook wenste de korpsleiding meer inzicht.' Collega's vader en later zoon Drenth hadden in Parkstad al de stap gemaakt naar Levi-software. Een hele vooruitgang, maar gaandeweg is besloten om

Teams maken eigen dienstroosters

een integraal systeem voor het hele korps aan te schaffen. Ook omdat er regelmatig wrijvingen waren met de Arbeidstijdenwet, vult Mark Frijsinger aan. 'Het laat aanpassen van roosters en regelen van invalbeurten staat wel eens op gespannen voet met de regels. Zo mag een vrijwilliger maar één keer in de zeven dagen een dienst vervullen. Een beroeps mag na een dienst van 24 uur niet meteen weer invallen. Natuurlijk is de bezetting van een tankautospuiter heilig. Vroeger zes mensen, nu vier plus twee mensen op het ondersteunende voertuig. Hadden we in het verleden te weinig mensen, dan was er altijd wel iemand bereid om in te vallen. Dat ging niet altijd conform de regels en dat wil je niet te vaak hebben.'

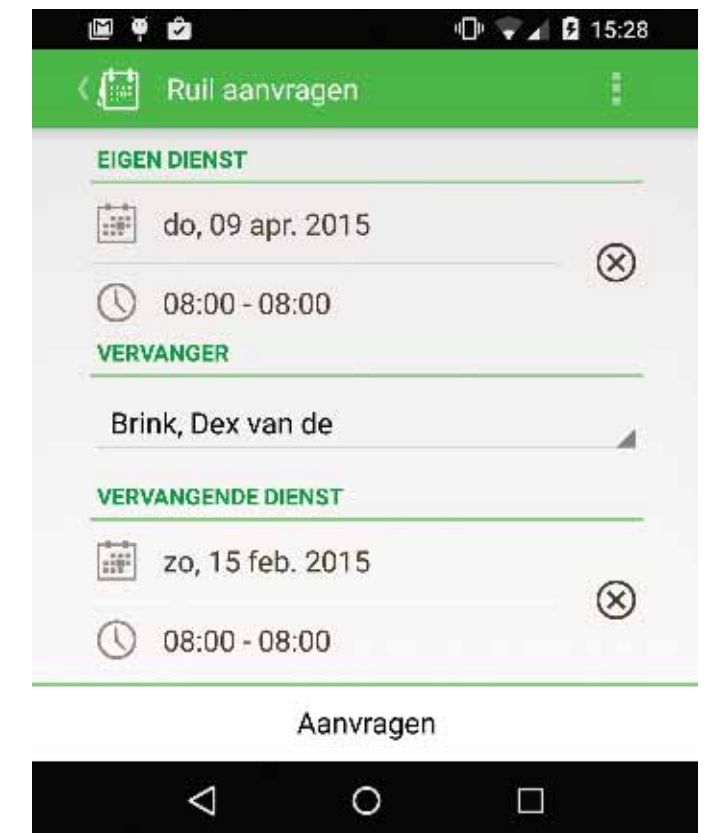
Aanbesteding

Een integraalroostersysteem gekoppeld aan alle andere activiteiten binnen de brandweer met een korpsbreed overzicht zou dat kunnen voorkomen, was de gedachte. Het bleek nog niet zo gemakkelijk om een geschikt bedrijf te vinden. 'Verschillende ICT-bedrijven schreven in op een openbare aanbesteding. Geen enkele partij kon volledig voldoen aan het programma van eisen,' vervolgt Jim Schrijen. 'Dat is ergens wel begrijpelijk. In Zuid-Limburg lopen we voorop met de hybride organisatie. Beroeps,

vrijwilligers en 24-uurs-diensten in één organisatie is nog zeldzaam in Nederland. Plannen en roosteren is ingewikkeld, een heel gepuzzel. Hier bestond nog geen voorbeeldsoftware voor. Uiteindelijk zijn we met AG5, een Amsterdams bedrijf, om de tafel gaan zitten en is besloten om het bestaande systeem uit te breiden met een roosterfunctie.'

App

Aan de roostermodule is een app gekoppeld waarmee elke medewerker direct via pc, tablet of smartphone kan inloggen om bijvoorbeeld een vervanger te zoeken bij verlof. 'Op de persoonlijke pagina ziet de medewerker verder meteen hoeveel verlof hij nog heeft, met wie hij morgen dienst heeft, hoe het staat met de declaraties, wanneer er cursussen en bijeenkomsten zijn, enzovoort. Zeer informatief en ontlastend voor de ploegchef die minder vragen op zijn bordje krijgt.'

Screenshot van de app

Voor de korpsleiding is de meer gestructureerde informatie over bezettingen belangrijk. Mark Frijsinger tenslotte: 'Er is real time een overzicht beschikbaar van verzuim, inzetten en eventuele overtredingen van het Arbeidstijdenbesluit. Dat biedt een basis voor aangepast beleid. Voor mij is de planning op de langere termijn de grootste winst. Er zijn minder verrassingen en adhoc-beslissingen.'

Nieuw roostersysteem AG5 maakt planning makkelijker

'Meer duidelijkheid en meer vrijheid'

Sinds 1 januari werkt de Brandweer Zuid-Limburg met een nieuw roostersysteem, AG5. Belangrijkste verandering: de verschillende teams, zowel beroeps als vrijwilligers, krijgen meer eigen verantwoordelijkheid voor de bezetting. Belangrijkste verbetering: een betere planning op de langere termijn.

Tot een half jaar geleden besteedde Mark Frijsinger een aanzienlijk deel van zijn werktijd aan het regelen van vervanging bij verlof of ziekmeldingen. Met de invoering van de nieuwe roostermodule in AG5 is dat verleden tijd. Ter illustratie geeft hij een voorbeeld. 'Stel een manschap wil volgende week vrijdag een vrije dag. Hij dient een verzoek in, ik kijk of er voldoende

bezetting is. Zo niet dan vraag ik een vrijwilliger de dienst over te nemen. Vervolgens laat ik weten of het geregeld is. Of niet. Zo was het tot 1 januari. Nu heb ik daar geen bemoeienis meer mee. De man of vrouw die een vrije dag wil, zoekt in zijn of haar team een vervanger. Dat is heel gemakkelijk, omdat alle informatie via AG5 beschikbaar is. Wie werkt er die dag? Is de bezetting voldoende? Moet er een vrijwilliger ingeschakeld worden? Kan dat binnen het eigen korps of daarbuiten? Onderling wordt het geregeld en ik krijg een melding. We werken nu bijna een half jaar met dit systeem en de ervaringen zijn positief.'

Verrassingen

Als vakspecialist roosteren is Mark Frijsinger nog altijd verantwoordelijk voor het opstellen van de werkroosters. Een deel van de planning is echter gedelegeerd naar de verschillende kazernes. 'De teams maken nu zelf hun dienstroosters en kijken daarbij verder vooruit dan gebruikelijk. Dat gebeurt per bloedgroep: etmaaldienst, dagdienst, risicobeheersing en hybride vrijwilligers. In het systeem kunnen ze invullen wanneer ze bijvoorbeeld een vrije dag willen of cursus hebben. Overlappenden worden meteen

INCIDENT UITGELICHT

Crisiscommunicatie op volle toeren na explosie in Heerlen

'Juiste informatie cruciaal'

Maandagochtend 20 april, 8.00 uur. Een gasexplosie blaast de complete gevel weg van een flatgebouw aan de Van Weerden Poelmanstraat in Heerlen.

Tien minuten later komt de melding ook binnen bij perswoordvoerder Leon Eumelen van de Brandweer Zuid-Limburg en zijn collega Anniek Neve van de Veiligheidsregio. Het sein voor een wel heel hectische dag.

De twee communicatiespecialisten zullen die 20e april niet licht vergeten. Anniek Neve, werkzaam bij de gemeente Sittard-Geleen als bestuursondersteuner van wethouder Bert Kamphuis, draait sinds januari piketdienst als Hoofd Taak Organisatie voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. 'Het was de eerste keer dat ik te maken kreeg met crisiscommunicatie', kijkt ze terug. 'Een vak apart, daar ben ik nu wel achter. Na de melding heb ik op kantoor alles uit mijn handen laten vallen, omdat het incident meteen de status GRIP II kreeg. Dat

betekent dat er een crisiscentrum voor de communicatie wordt ingericht. Daarvoor hebben we in Maastricht een aparte ruimte met alle faciliteiten. Ik ben dus samen met een collega als een speer naar Maastricht gereden. Onderweg heb ik meteen contact gezocht met Leon en nog vier communicatieadviseurs van andere gemeenten opgeroepen. Nog geen uur later waren de taken verdeeld en konden we starten met het verzamelen van informatie.'

Wonder

Intussen is Leon Eumelen gearriveerd op de plek des onheils. 'Ik wist niet wat ik zag. Alsof er een bom was gevallen. Ik moest denken aan een oorlogsgebied. Achteraf een wonder dat er geen doden zijn gevallen. Een stratenmaker heeft een complete pui over zich heen gekregen. In woningen staken stukken glas decimeters diep in de banken. Maar dat is terugkijkend. Op dat moment had ik niet eens tijd om goed te kijken. Onderweg al belden de journalisten. Heel snel na de explosie stonden de nationale TV-ploegen al in de straat. Toeval, ze waren die ochtend in Maastricht voor de rechtszaak rond de zedenzaak in Valkenburg. Voor mij betekende het dat ik meteen microfoons en camera's voor mijn neus kreeg. Niet erg, ik ben dat gewend. Het is echter van het

grootste belang om de juiste informatie te verstrekken. Je weet niet of er nog ontploffingsgevaar is, of er nog mensen onder het puin liggen, hoeveel slachtoffers er zijn, enzovoort. Foute informatie kan leiden tot paniek en geruchten. Dat is het laatste wat je wilt. Eerste prioriteit was dus het verzamelen van feiten.'

Zenuwcentrum

Net als in Maastricht wordt ook in Heerlen een crisiscentrum ingericht in een speciale uit Margraten aangereden unit. 'Het zenuwcentrum waar gemeente, politie, GGD, brandweer en Veiligheidsregio overleggen en beslissingen nemen. Voor mij is dat de plek om de juiste informatie op te halen. Die deel ik dan met de aanwezige pers en vooral ook met de omwonenden. Zij hebben als eerste het recht om te weten wat er precies aan de hand is. Mensen zijn ongerust, bang. Bewoners willen weten of ze terug mogen om iets te pakken. Ze vragen waar ze 's avonds moeten eten en slapen. Daarom ben ik die dag meerdere malen naar het provisorische opvangcentrum in het bejaardencentrum in de buurt geweest om te vertellen wat we wisten.' Behalve het ter plekke informeren van de burgers en journalisten, is de woordvoerder van de brandweer de vooruitgeschoven post van het communicatiecrisiscentrum in Maastricht. 'Wij krijgen ook persvragen', zegt Anniek Neve. 'Daarnaast voeden wij met feiten het callcenter waar alle telefonische vragen binnenkomen. We varen daarbij blind op de ogen en oren van Leon. Hij overlegt met alle partijen en weet precies

wat er speelt en wat de ontwikkelingen zijn. Wij brengen nieuws naar buiten over gewonden, de schade, over de opvang van de bewoners, de eventuele oorzaak, enzovoort. Ook volgen we datgene wat de media naar buiten brengen en kijken of dit klopt. Waar nodig twitteren we berichten om mensen snel te bereiken en om geruchten te ontzenuwen.'

Journalisten

En geruchten of valse informatie liggen altijd op de loer, weet Leon Eumelen. 'Nederland telt op dit moment 16 miljoen journalisten, zeg ik wel eens. Iedereen heeft een smartphone. Een foto of filmpje is binnen een seconde gepubliceerd. Een gerucht per twitter idem dito. Als voorlichter en woordvoerder heb je daar heel weinig grip op. Dat hoeft ook niet. De professionele journalisten weten dat ze bij ons moeten zijn voor objectieve en correcte informatie. Wij moeten ook zorgen dat die bij de burgers terecht komt. Het klinkt misschien wat gezwollen,

foto's Marcel van Hoorn

maar we zijn er in de allereerste plaats voor de burgers. Daarvoor gebruiken we de media ook. We weten dat van elkaar, geen probleem. Ik kijk met een positief gevoel terug op de communicatie die dag. Enige minpuntje is misschien dat ik soms te weinig tijd had voor Anniek. Eigenlijk zouden we een webcam met livestream moeten inzetten.'

Zeker

Anniek Neve knikt. 'Dat zou wel handig zijn ja. Ik denk verder ook dat het goed gegaan is. Ik heb wel gemerkt dat crisiscommunicatie andere koek is dan een persbericht schrijven. Wat mij betreft moet de Veiligheidsregio investeren in opleidingen op dit gebied. Er komt heel veel tegelijk op je af. In die hectiek moet je een communicatieproces managen en ben je verantwoordelijk voor juiste en tijdige informatie. Behalve directe hulp is correcte informatie van het allergrootste belang.'

GRIP

De explosie in Heerlen krijgt al snel de kwalificatie GRIP II (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure). 'Op dat moment worden functionarissen van gemeente, GGD, politie, brandweer en Veiligheidsregio opgeroepen', legt Anniek Neve uit. 'Die vormen samen een crisisteam in de buurt van het incident, in dit geval de brand. Bij GRIP II wordt een communicatiecentrum ingericht om burgers en pers te informeren.' Later is het incident in Heerlen opgeschaald naar GRIP III hetgeen betekent dat er ook in het stadhuis van Heerlen zelf nog een crisiscentrum is ingericht met de burgemeester aan het hoofd, in dit geval dus waarnemend burgemeester Frans Weekers. Hij is in de middaguren ook nog op bezoek geweest bij de gedupeerden.

Volgend jaar wellicht vast onderdeel in het jaarprogramma

Eerste oefencarrousel vrijwill ligers smaakt naar meer

Op de laatste zaterdag van april traden vrijwilligers van de posten Bocholtz, Gulpen, Mechelen, Simpelveld en Vaals aan voor een eerste oefencarrousel. Een volle dag trinden ze in een estafette vijf verschillende incidenten. De conclusie: leerzaam, zinvol en goed voor de onderlinge contacten.

Els de Jongh, vrijwillig ploegchef en bevelvoerder Snelle Interventie Eenheid van de post Nyswiler, was een van de organisatoren van de oefencarrousel. 'Het doel was tweeledig', legt ze uit. 'Allereerst was het de bedoeling om situaties te oefenen die je in de praktijk niet elke dag tegenkomt. Daarnaast is een carrousel een mooie gelegenheid voor de vrijwilligers om eens een kijkje te nemen in een andere post of kazerne. We zijn allemaal collega's van elkaar, maar je komt zelden mensen van andere posten tegen.'

Teamwerk

'Zo'n volle dag samen aan de bak is ook goed voor de onderlinge teamgeest', vult Bert Ubaghs aan, kazernechef Gulpen/Mechelen/Nyswiler. 'Door de reorganisaties van de laatste jaren is er weinig georganiseerd voor de vrijwilligers. De klankbordgroep Vrijwilligheid Zuid-Limburg kwam in navolging van de brandweer Noord- en Midden-Limburg met het idee voor een oefencarrousel en de korpsleiding zag dat wel zitten. De vijf posten in de zuidoosthoek van het vroegere district Parkstad hebben zich toen beschikbaar gesteld om dit te organiseren. Het mes snijdt aan meerdere kanten: er wordt extra geoefend en de onderlinge banden worden versterkt. Brandweerwerk is teamwerk.' De oefencarrousel was geen eitje, zegt Els de Jongh. 'Er zijn vijf vrijwillige uitrukploegen van de vijf deelnemende kazernes en posten gevormd en op pad gegaan met de tankautospuiter. Elk team heeft vijf verschillende opdrachten uitgevoerd. Van een binnenbrand in Vaals tot en met het verplaatsen van

een geslipte auto en het bergen van een chauffeur van een verongelukte tankwagen. Hard werken van 's ochtend half negen tot 's middags half zes.'

Pittig

Elvira Scheffers knikt. Als vrijwillig manschap deed ze graag mee. 'Zeker, ik hou van dit soort dagen. Je leert wat en komt weer eens in contact met andere

mensen op andere posten. Maar pittig was het wel. Eigenlijk ruk je vijf keer achter elkaar uit. Je hebt dan telkens één uur de tijd om te handelen. Aan het einde van de dag was iedereen wel bekaft. De afsluitende bijeenkomst met duurde daarom niet zo lang. Ik ben meteen na thuiskomst in mijn bed gevallen.' Deelname aan de oefencarrousel was vrijwillig, van de werkuren werd net iets meer dan de helft vergoed.

Els de Jongh (rechts), Elvira Scheffers en Bert Ubaghs voor de kazerne in Nyswiler

Desondanks was het geen probleem om de ploegen compleet te krijgen. 'Dat tekent de motivatie van de vrijwilligers', zegt Bert Ubaghs niet zonder >>

trots. 'Ze nemen hun vak serieus en willen graag wat extra doen. Zoals een vrije zaterdag opofferen.'

Realiteit

Voor Els de Jongh, in het dagelijks leven werkzaam op de afdeling Spoedeisende Hulp van het Atrium in Heerlen, vanzelfsprekend. 'Wij willen mensen helpen en wel zo goed mogelijk. Dat zit in de brandweer vrijwilliger. Natuurlijk halen we allemaal onze 80 verplichte oefeningen per jaar, maar de oefeningen in de kazerne of het opleidingscentrum zijn niet vergelijkbaar met zo'n carrousel. De vijf situaties waren heel precies voorbereid en benaderden zo veel mogelijk de realiteit. Zo was de firma Limpens aanwezig met een echte tankwagen waarin zelfs een

lek was gemaakt. De 'gewonde' chauffeur was een zoon van een brandweerman van het korps Simpelveld. En helemaal vrijblijvend was het werk van

Vijf verschillende reële situaties

de teams niet. Er waren onafhankelijke beoordelaars die alles in de gaten hielden en betrokken zijn bij de evaluatie binnenkort. Er worden weliswaar geen punten gegeven, maar dat geeft toch wat extra druk.'

Variatie

Elvira Scheffers had daar weinig moeite mee. 'Waarom zou ik?' zegt ze. 'Er waren verschillende situaties die ik lang niet geïmagineerd had. De slide bijvoorbeeld: het verplaatsen van een geslipte auto op metalen platen. En het gebruik van de Tirfor-takel. Het is goed om die technische middelen weer eens te gebruiken. Je merkt dan dat je in je eigen kazerne meestal met hetzelfde bezig bent. De variatie en de afwisselende opdrachten heb ik als heel uitdagend ervaren.' De kans is groot dat de carrousel komend jaar een vervolg krijgt. 'Als het aan de deelnemers ligt wel', weet Els de Jongh. 'Ik heb geen negatieve reacties gehoord. Sommige vrijwilligers hadden er spijt van

Impressie van een aantal oefensituaties

dat ze niet hadden meegedaan. Ik hoop en verwacht dat de carrousel een vast onderdeel wordt in het jaarprogramma.'

Positief

Bert Ubaghs sluit zich daarbij aan. 'De directie is die dag ook geweest en toonde zich zeer positief. Het is ook een manier van kennisoverdracht. De ploegen kiezen verschillende oplossingen. Als je die deelt, leer je van elkaar. Ons draaiboek kun je moeiteloos kopiëren voor de andere kazernes en posten. Het ligt klaar.'

Groot aantal meldingen worden sneller verwerkt in Lokale Actiecentra Brandweer sneller met DCU

Bij extreem slecht weer of in de Oudejaarsnacht kan de brandweer overladen worden met schademeldingen. De gebruikelijke afhandeling vergt veel tijd en zorgt voor

ongewenste wachttijden. Vanaf deze zomer maakt ook de Brandweer Zuid-Limburg gebruik van het softwarepakket DCU waarmee de reactietijd én de afhandeling aanzienlijk versneld worden.

Bij de meldkamer van de brandweer komt via 112 een melding binnen. De centralist alarmeert meteen de kazerne die een eenheid op pad stuurt. Gaat het om niet-levensbedreigende meldingen, dan worden de meldingen eerst uitgeprint en vervolgens gefaxt naar de kazerne. Normaal gesproken geen probleem, behalve als er veel meldingen tegelijk binnenkomen zoals bij water- of stormschade. Daarom kiest de Brandweer Zuid-Limburg voor een nieuw systeem. Bij grote aantallen incidenten worden Lokale Actiecentra (LAC's) ingericht die met behulp van DCU veel sneller de meldingen verwerken.

Omslachtig

De oude werkwijze was nogal omslachtig, geeft Bert van den Heuvel toe, medewerker kaderstelling bij de sector Ontwikkeling&Expertise. 'Maar in normale

situaties geen probleem. Het landelijke meldkamersysteem (GMS) wordt al jaren gebruikt en is geschikt voor het verwerken van spoedeisende meldingen. Echter, bij noodweer lopen we vast. Dan komen binnen een paar uur soms honderden telefoontjes binnen over ondergelopen kelders,

Informatie real time beschikbaar

omgewaaide bomen en andere vervelende doch relatief ongevaarlijke zaken.' En dan zijn er te weinig mensen om al die telefoontjes snel af te handelen, vult collega >>

Bert van den Heuvel en Ger Kitzen (rechts) bij een van de beeldschermen waarop tijdens een DCU het aantal meldingen wordt bijgehouden

Ger Kitzen aan. 'Reken maar uit. Met elke melding ben je al snel een paar minuten bezig. Voor de mensen in de centrale is dat niet te doen. Bellers moeten te lang wachten en gaan klagen dat 112 niet bereikbaar is. Dat willen we uiteraard voorkomen. Met het softwarepakket van DCU gaat dat lukken.'

Digitaal

DCU staat voor Decentrale Uitgifte, en kan ingeschakeld worden op elk gewenst moment. Zoals bij een (verwacht) noodweer of de Oudejaarsnacht. Het systeem is uitgebreid getest in de regio IJsselland en wordt landelijk ingevoerd. 'Wij zijn na enkele

tests ook tevreden. De centralist stuurt via GMS direct een digitale melding naar de dichtstbijzijnde kazerne en kan meteen het volgende telefoontje aannemen', legt Bert van den Heuvel uit. 'Printen en faxen hoeft niet meer. Dat betekent ook dat de collega die normaal de meldingen faxt, kan bijspringen aan de telefoon. Zo ontstaat er meteen meer capaciteit.'

TV-scherm

De Brandweer Zuid-Limburg heeft vier zogenoemde Lokale Actiecentra aangewezen die elk gaan fungeren als verzamelpunt voor alle meldingen tijdens dat noodweer of een ander grootschalig incident. 'Maastricht-Noord, Sittard-Middenweg, Heerlen en Gulpen', aldus Ger Kitzen. 'Uiteraard het centrum dat dicht in de buurt zit. Er worden meteen mensen opgetrommeld onder wie een officier van dienst om de meldingen over de diverse voertuigen te verdelen. Elke melding wordt zichtbaar op een

TV-scherm zodat we snel een beeld krijgen van de omvang. Voor de afdeling voorlichting is dat erg handig. Er is live een inhoudelijk overzicht beschikbaar van alle meldingen. Ook op tablet of

We hebben direct meer capaciteit

mobiele telefoon via de app. Vaak vraagt de pers naar cijfers om een beeld van de schade te krijgen. Die informatie hebben we dan beschikbaar.'

Spoed

Bert van den Heuvel: 'Spoedeisende meldingen over branden, ongelukken en andere zaken waarbij mensen in gevaar zijn, worden op de normale manier door de meldkamer afgehandeld.'

Snelle alarmering met Precompager

De meldkamer maakt sinds 1 juli gebruik van een nieuw oproepsysteem. Vrijwilligers worden voor een uitruk opgeroepen met de zogenoemde Precompager. Doel is om binnen één minuut een tweede tankautospuiter te alarmeren als er onvoldoende bezetting dreigt voor de eerste. Met een druk op de knop kan de vrijwilliger bij alarmering aangeven of hij of zij beschikbaar is. Het systeem genereert vervolgens een opkomst-overzicht waarmee de centralist meteen ziet of er voldoende mensen zijn om de tankautospuiter te bemannen. Is dat niet het geval dan kan de centralist meteen een tweede tankautospuiter alarmeren. Al met al is er dan na de melding maximaal één minuut verstreken. Als er toch voldoende vrijwilligers blijken op te komen voor de eerste wagen, dan rukt deze gewoon uit.

De pager van Precom

Een uitslaande brand verwoestte in de nacht van maandag 8 juni deze woning aan de Zonstraat in Kerkrade. Er vielen geen slachtoffers, wel moesten de burens tijdelijk elders ondergebracht worden

Brandweer Zuid-Limburg
www.brandweer.nl/zuid-limburg